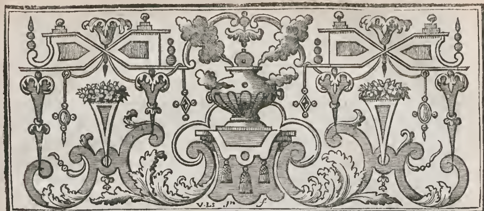
314

56

DEO OPTIMO, MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Sabbati, quintâ Aprilis, 1727.

M. PETRO-JOANNE BURETTE,
Professore Regio, & è Regiâ Numismatum Academiâ, Doctore Medico, Præside.

An gravidis aquæ potus?

I.

HÆ sunt Medici leges officii, ut non tantùm amissam restituat sanitatem, verùm etiam præsentem conservet. Sanitatis integritatem efficit fluidorum cum solidis æquilibrium, sive, quod idem est, sphæræ sanguinis ipsiusque motûs, cum diametro ac renitentia vasorum, justa & adæquata proportio. Quæ si detur, purpurei laticis circuitus indesinenter & facilè perficitur: unde functionum omnium

proindéque ſanitatis integritas. Hujus conſervatio à recto & legitimo ſex rerum non naturalium uſu procedit. Sic aër, quo illæſus homo diu carere nequit, eò eſt ſalubrior, quò purior temperatiorque. Nocet è contrariò, ſi minùs purus & temperatus ſit, aut debito elatere deſtituatur; imò maximè nocet ſæpiſſiméque mortem procreat, ſi venenatis miaſmatis inficiatur. Moderata corporis exercitatio firmiorem reddit ſanitatem : immoderata debilitat. Diurnis laboribus defatigata corpora blandâ quiete levantur; deſidiori vitâ torpeſcit ſanguis, craſſeſcunt humores, obſtructiones generantur in partibus, ſecretiones impediuntur, vigiliis immodicis diſſipantur ſpiritus, exſiccantur ſolida, fluidaque corporis A ſomno diutiùs protracto obruuntur vires; ſicut à moderato & conſueto reparantur. Jucundis animi pathematis mens fit hilarior, blanda fovetur ſanguinis fermentatio, hinc uberiùs ſecernuntur ſpiritus. expeditiuſque ad totius corporis partes fluunt. Mærore & triſtitiâ ex adverſo imminuitur fermentatio, ſpiritus in cerebro retinentur. Per varias ſecretiones & excretiones, continuò depauperatus ſanguis quotidie cibo & potu reficitur Uterque eò ſalubrior, quò ſimplicior. Uti cibus multiplex, ita quoque in uſu familiari diverſæ uſurpantur potiones, ex quibus eam ſalubriorem dixeris, quam puriorem, particuliſque heterogeneis minùs onuſtam ac ſanitati magis idoneam experientiâ comprobaveris. Hanc prægnantibus præſcribere ne immoreris. Innumeris quippe, per totum graviditatis curriculum, afficiuntur incommodis, quæ ſin minùs omnino purioris & ſimplicioris hujuſce liquoris hauſtu levaveris, mitiora ſaltem reddes.

II.

QUÆ utero gerentibus ſuperveniunt ſymptomata, ab ipsâ conceptione ut plurimùm invadunt. Horrores enim & rigores ſtatim perſentiunt; triſtes & ad motum tardiores deprehenduntur; variis exinde affliguntur incommodis; inter quæ ut plurimùm primas tenet menſtrui ſanguinis fluxûs ſuppreſſio, mox anxietates, frequens animi deliquium, cordis palpitatio & ſubſultus, cardialgia, nauſeæ, vomituſque ſuboriuntur; inſurgit cibi faſtidium, anorexia, pica, malacia, abſurdorumque appetitus, ita vehemens, ut ſi prægnantibus quæ adeò expetunt, non illicò conceſſeris, violento quo-

dam œstro percitæ, statim incidant in syncopen, aliaque tam metuenda symptomata, ut præternaturali fibrarum totius corporis succussione excutiatur tandem fœtus; sin autem, horrendis visu ac turpissimis maculis fœdata proles edatur. Tanta est læsæ & perturbatæ matris imaginationis vis! Accedunt insuper tusses molestæ, vertigines, dolores in præcordiis, in stomacho, in inguinibus, & lumbis. Tenduntur ac indurantur mammæ, quarum papillæ lancinantibus divexantur doloribus. His primis graviditatis incommodis succedunt alia in decursu, qualia sunt dysuria, stranguria, lotii quandoque suppressio, alvi adstrictio, tenesmus, hæmorrhoïdes, pedum tibiarumque inflatio, ac proinde progressio difficilior. Hæc simul omnia interdum patiuntur gravidæ, quæ sedare si tibi sit animus, cùm ubique & nimia vasorum inertia, sanguinis crassities ac lentor, fermentorumque summa rigiditas & acuties arguatur, ad aquæ potum confugias; ab ea enim laxantur firma nimis vasa, exsiccataque flexibiliora redduntur, fermentorum rigiditas & acuties obtunditur, sanguini fluiditas conciliatur, atque hujusdem progressivus augetur motus.

III.

EX diversis hucusque enumeratis accidentibus, alia, ut jam diximus, cum ipsa conceptione ingruunt, eamque sæpissimè indicant. Aliis mediis tantùm graviditatis mensibus subortis, penitus confirmatur. Hæc ultima incremento fœtus, mole & pondere vicinas, quibus adjacet uterus, partes & vasa comprimentis, adscribere ne recuses: prima verò aliundè deduxeris, ab inquinatâ nempè & inversâ humorum omnium diathesi, ex auræ seminalis misturâ. Sanguinem igitur cogi & inspissari à partibus salino acidis sulphureis auræ seminalis, inconcussæ veritatis tibi præbent argumenta frigus, horrores, rigores statim à prospero congressu invadentes. Quia sanguinis motus circularis, in quo consistit calor, imminuitur. A sanguine coacto serum facilè secedens acidis, quibus refertur, spiculis membranosas partes vellicat, tendinosasque convellit; non absimili ratione quâ horrores & rigores in febribus intermittentibus superveniunt ab acido falsi fomitis febrilis in sanguinem proventu. A coacto iterum sanguine & viscidiori, spiritus ejusdem indolis parciori copia generantur. Horum penuria & qualitate, solidorum fluidorumque motus segniores evadunt:

ſtagnant igitur humores. Hæret in partibus ſanguis, & ſpirandi difficultatem infert, ſi hærens in pulmonibus, eorum veſiculas ita premat, ut ſolitus aëris ingreſſus denegetur; ſin autem ab hac eadem cauſa ita diſtendantur arteriæ, ut reſiliant, ſanguinemque verſus cor repellant, palpitatio inducitur; ſyncopes verò, ſi præ nimiâ ſanguinis craſſitie & vaſorum inertiâ, eadem quâ propellitur velocitate è dextro cordis thalamo, ad ſiniſtrum non revehatur. A ſaliva viſcidiori involvuntur nimis ſapidæ alimentorum partes, vel non ſatis extricantur, ergò nullus in ore ſapor, niſi ingratus; unde cibi faſtidium. Fermentum ventriculi à natura ſua prorſus alienum, ipſum non ampliùs ad famem ſtimulat, ingeſta alimenta, ob ipſius fermenti lentorem & viſciditatem, moram in eo trahunt, ſalium evolutione pravam concipiunt fermentationem, in cacochyliam acidam vertuntur. A nidulante in ventriculo ſaburra laceſſitur membrana ipſius nervoſa: hinc, pro majori vel minori irritatione, modò cardialgia, modò nauſeæ ſuboriuntur, vomitus denique, ſi tanta fuerit irritatio, ut ſpiritus reflectantur in fibras diaphragmatis & muſculorum abdominis, & inde in ſimultaneam adigantur contractionem. Quoniam pro ratione majoris molis, corpora majorem quoque ſuſcipiunt motus quantitatem, facilè concipies: cur ex violentis animi pathematis tanta ſequatur fibrillarum totius corporis ſuccuſſio, ut fœtus plerumque excludatur. Hæc ſymptomata liquoris aquei potu ſaltem mitigari poſſe indicant, ipſæ aquæ virtutes, & plurimarum gentium conſuetudo.

IV.

AQUA omnibus potionibus ſimplicior, à ſupremo rerum omnium Conditore, pro unico potu, in ipſo mundi principio hominibus conceſſa videtur. Cæteris ergò omnibus voluptatis cauſa inventis longè præſtantior. Hîc & illic occurrit in omnium animantium commoda: aliam tamen aliâ ſalubriorem dixeris. Putealis ſtomachum gravat, ideóque cruda cenſetur nimis, quia partes ejus nec agitatæ, nec Solis calore ſubactæ, craſſiores remanent. Lacuſtres & paluſtres perpetuò tenuiorum partium jacturam patiuntur, defectu tandem motûs, non ex æquo defæcantur, ideò inſalubres arguas. Fontanas & fluviatiles cæteris præſtantiores agnoſcas, quarum partes, pro longiori ab origine

tractu agitatæ, magis & magis etiam atteruntur, ac dividuntur, partibusque heterogeneis exonerantur, puriores ac proindè stomacho minùs infensæ sunt, ut quotidiana demonstrat experientia. Exilissimæ etenim sunt partes aquæ, unde facillimè omnia madefacit corpora ac permeat. Rigidiora laxat solida, atque fervidiores humorum æstus compescit. Linguam, palatum, ac aridas nimis imas fauces alluendo, sitim extinguit, alimentorum in ventriculo divisionem promovet, chylique ulteriori elaborationi plurimùm confert. Humores diluit, & demulcet, salia eorum exuperantia dissolvit, ac per consueta naturæ incernicula secum abripit. Uno verbo, sanguini fluiditatem conciliat, ac motum ejus fovet progressivum. Tot tantæque quibus pollet virtutibus aqua, firmiorem ominantur valetudinem, & adversùs morbos acutos epidemicéque grassantes, remedium tibi pollicentur prophylacticum eximium. [a] Quæ omnia prægnantibus aquæ potum salubriorem arguunt, cum præter modò præfata quibus afficiuntur gestationis tempore, incommoda, febribus acutis, malignis, phlegmonodeis, variolis, & morbillis sint obnoxiæ, quæ utero gerentibus ut plurimùm lethales evadunt, teste Hippocrate: [b] ex eo quod, præabortus formidine, solita quandoque non suppeditentur auxilia, ut sunt venæ-sectiones repetitæ, quæque sæpissimè, ex naturâ morbi aut partis affectæ, in malleolo indicatæ, minimè tamen celebrantur, ne nimia humorum in uterum fiat derivatio: unde facto majori sanguinis in uterum confluxu, abortûs maximum imminet periculum. Triste ergò vel funestum instituas præsagium, quoties morbis acutis corripiuntur prægnantes. At sibi gratulentur, cùm ipsis præsto sit aqua; cujus potu & sævientia sedare incommoda, & minitantes morbos avertere queant.

V.

EX quò vinum hominibus innotuit, illecebrosi illius liquoris usus, velut alterum contagium, de regione in regionem ita serpsit, ut quibus in locis deficeret, congeneres illi liquores ex variis fructibus educere conati sint. Quæ hodie in usu familiari usurpantur, ex hordeo, frumento, avenâ, pomorum pyrorumque succis eliciuntur. Quæque tamen ut

a DD. Geoffroy, *Facult. Decan. in eleganti Thes. an sæviente pest. aqu.* 1721?
b *Hippoc. Aph.* 30. *sect.* 5.

conficiantur, fermentationi committi debent, ut ſulphureis terreniſque partibus intricata priùs principia evolvantur. Peractâ tandem fermentatione, liquorem habes ex ſubdulci maximè flagrantem. Sit tibi vinum in exemplo, quod ſi deguſtetur, arridebit quidem multorum palato, ſi intùs aſſumatur, totius illicò corporis calorem intendit, & vires refocillat. Unde verò tam ſubiti oriantur effectus? Ipſa te edocebit vini analyſis; partibus enim quibus abundat ſulphureo-volatilibus, adaugetur ſanguinis fermentatio, ſolidorum accelerantur oſcillationes, quia vellicantur ſtamina nervea: atque ſic partium omnium motus fit intenſior. A vividiori fermentatione diſſipatur ſerum ſanguinis; undè craſſior factus, ejuſdem indolis ſuppeditat recrementa: quæ, præ ſuâ nimiâ craſſitie, ad munia ſua obeunda minùs habilia evadunt; quot exinde ſubnaſcantur mala nemo neſcit. At ab aquæ potu nullum ex his ſequitur incommodum; undè prægnantibus mulieribus, quarum nec etiam leviſſimi morbi periculo vacare poſſunt, ſaluberrimi illius liquoris uſum præſcribe. Sicque feliciorem partum, generoſioremque prolem non imprudenter ominaberis. Quam verò difficilè geſtationem ferant, & debiles generent pueros, quæ vino ſpirituoſiſque potionibus magis utuntur, attento & libero revolve animo. Ex adverſo regiones Orientales perluſtra, aliaſque in quibus vini uſus adhuc ignotus eſt, vel prohibetur; ibi non modò robuſtiores & longævos magis viros, ſed etiam mulieres, abſque gravibus incommodis, graviditatis facilè percurrentes tempora miraberis; undè jure concludes:

Ergò gravidis aquæ potus.

Proponebat Pariſiis, JOANNES-BAPTISTA BOYER, Maſſilienſis, Baccalaureus Medicus, A R. S. H. MDCCXXVII. à ſextâ ad meridiem.

Typis J. QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.